

REFERAT Ældrerådet 2022-2025 d. 21-05-2024

Mødedato Tirsdag d. 21. maj 2024 kl. 13:30

Mødested mødelokale 2, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Anita Mortensen, Dorrit Yvonne Dahl, Erik A. Larsen, Gert
Johansson, Inger Lassen Kaspersen, Jan Harvest, Kent Kure
Johnsen, Vibeke Møller Jensen, Folmer Lynggaard, Lis
Hansen, Susanne Ingetraut Andersen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Kommunens beredskabsplan.....	4
Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm.....	6
Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed.....	7
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	8
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	9
Beboerdemokrati på plejecentre og botilbud efter almenboligloven.....	10
Gensidig orientering.....	15
Eventuelt.....	16
Orientering til pressen.....	17

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Anita Mortensen.

Bemærkninger til dagsordenen

Vice-beredskabschefen deltager under behandlingen af punkt 2.

Punkt 2: Kommunens beredskabsplan

24/6926

Politisk sagsgang

Ældrerådet orienteres

Resumé

Kommunen har gennemført en gennemgribende opdatering af den kommunale beredskabsplan og indført et nyt og mere omfattende koncept, hvor den kommunale beredskabsplan består af en række delelementer: Plan for fortsat drift og Rammer for fortsat drift samt de centerspecifikke delplaner, indsatsplaner og actioncards. Kommunalbestyrelsen har godkendt Plan for fortsat drift, der beskriver kommunens krisestyringsorganisation. De øvrige elementer på administrativt niveau og evalueres og tilpasses løbende.

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Alle centre i kommunen har de sidste måneder arbejdet med opdatering af den kommunale beredskabsplan. Faciliteret af beredskabet i Center for Natur, Miljø og Fritid er der gennemført risiko- og sårbarhedsvurderinger med alle centre, og efterfølgende er alle centre godt i gang med at udarbejde delplaner, indsatsplaner og actioncards for de hændelser, hvor centrene vurderer, der er størst risiko eller sårbarhed, og hvor det er vigtigt at have besluttet på forhånd, hvordan hændelsen kan håndteres.

Sideløbende har beredskabet udarbejdet dels Rammer for fortsat drift, der beskriver, hvordan administrationen arbejder med beredskabsplanlægning samt Plan for fortsat drift, der beskriver den kommunale krisestyringsorganisation. Kommunalbestyrelsen skal godkende Plan for fortsat drift og orienteres samtidig om Rammer for fortsat drift.

De udarbejdede delplaner, indsatsplaner og actioncards godkendes på administrativt niveau og kan løbende justeres fx. efter gennemførelse af øvelser.

Bornholms Regionskommune er jf. Beredskabslovens §25 forpligtet til at udarbejde en beredskabsplan for kommunen. De kommunale beredskabsplaner skal revideres i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, dog mindst én gang i hver kommunale valgperiode. Beredskabsstyrelsen fører tilsyn med de kommunale beredskabsplaner.

Intentionen med beredskabsplanlægning er at sikre, at de offentlige myndigheder er i stand til at håndtere kriser og hurtigst muligt understøtte, at samfundet kan vende tilbage til en normalsituation.

Beredskabet i Center for Natur, Miljø og Fritid har vurderet, at der de senere år er sket så omfattende ændringer i samfundet og trusselsbilledet, at der har været behov for at gentænke hele den kommunale beredskabsplan. Desuden er der for hvert enkelt center udarbejdet en delplan, der beskriver det pågældende centers krisestyringsorganisation samt indsatsplaner og actioncards for de hændelser, som centeret på baggrund af risiko- og sårbarhedsanalysen, har vurderet at det ville være nyttigt at have forberedt sig på at kunne håndtere. Det kan fx være forsyningssvigt, uvarslede hændelser som dødsfald og ulykker, stort personalefravær, it-nedbrud, shitstorms etc. Alle planer, der ikke af forskellige årsager kan

klassificeres som fortrolige, vil være tilgængelige for medarbejderne og for offentligheden på en del af den kommunale hjemmeside.

Den kommunale beredskabsplans hjemmeside forventes at være i drift Maj 2024.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Beredskabsplan - Rammer for fortsat drift 2023

Plan for fortsat drift

Punkt 3: Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Møde holdt 15. maj 2024, referatet udsendt til Ældrerådet.

- Gruppen har drøftet den kommende biblioteksstruktur.
- Besøg på Rønne Havn d. 18.6.2024, kl. 14,00 – 16,00. Mødested Rønne Havn's kontor.
- Café-møder om ældreboliger er under forberedelse.

Møde i BAT's brugerråd d. 24.5.2024 og 29.5.2024.

Punkt 4: Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Møde holdt 13. maj 2024, referat udsendt til Ældrerådet.

Høringssvar behandles senere i denne dagsorden.

Punkt 5: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

- Lis Hansen og Gert Johansson har været til konference i Danske Ældreråd. En udmærket konference med relevante debatter b.la. om Den nye ældrelov. Referat fra konferencen er endnu ikke udsendt, dette rundsendes til Ældrerådet når det modtages.
- Regionsældreråd Hovedstad holdt møde 14.5.2024, her blev drøftet fremtidige emner på møderne, herunder den nye sundheds lov – møde om dette emne 11.6.2024. Desuden blev der talt om pårørende-politikker.

Punkt 6: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Næste møde 15.6.2024.

Ældrerådet drøftede problematik vedr. flytrafikken. Rådet tager stærk afstand fra kan ikke anbefale at der overføres midler fra Færgetrafikken.

Punkt 7: Beboerdemokrati på plejecentre og botilbud efter almenboligloven

24/3652

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter.

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget skal beslutte, om pårørende til beboerne på kommunens almene plejecentre og botilbud skal have ret til at deltage i de årlige afdelingsmøder med taleret. Udvalget skal endvidere beslutte om der skal oprettes afdelingsbestyrelser på kommunens almene plejecentre og botilbud.

Beboerdemokratiet giver på afdelingsniveau den enkelte beboer mulighed for at få indflydelse på en række områder vedrørende afdelingens drift (ejendomsdriften), herunder godkendelse af regnskab og budget samt hvilke renoveringsarbejder, der skal igangsættes, indenfor rammer fastlagt i almenboligloven.

Hvor der i almenboligloven henvises til kommunalbestyrelsen, har administrationen vurderet at kompetencen til at indføre nye retningslinjer for beboerdemokrati på kommunens almene plejecentre og botilbud ligger i Social- og Sundhedsudvalget. Der er ikke økonomiske konsekvenser af forslagene, derfor modtager Natur-, Miljø- og Planudvalget sagen til orientering.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at sagen sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet

Direktøren indstiller,

- sagen til orientering i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 06-05-2024

Indstillingen godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Vi kan anbefale beboer/ pårørende demokrati. Vi undrer os blot over, at muligheden ikke findes på samtlige plejehjem / centre i BRK.

Ældrerådet anbefaler at rådet er repræsenteret i beboerrådene.

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller,

- at Ældrerådet afgiver hørings svar.

Sagsfremstilling

Baggrund

Bornholms Regionskommune blev i foråret 2023 klar over at der ikke var etableret beboerdemokrati i almenboliglovens forstand på de 8 kommunale almene plejecentre og botilbud. Disse er plejecentrene Snorrebakken, Aabo og Nylars samt botilbuddene Kommandanthøjen, Stenbanen, Røbo, Nexøhuset og bo- og dagtilbuddene Klintebo, der alle administreres af kommunen.

Kommunen ejer endvidere 17 almene ældreboliger på Nørremøllecentret, der administreres af Den selvejende institution Nexø Boligselskab af 1942. Ansvar for afholdelse af afdelingsmøde for denne boligafdeling påhviler administrator. Disse er ikke omfattet af dette dagsordenspunkt.

Kommunen ændrede herefter praksis og indkaldte i forsommeren til afdelingsmøder i de 8 afdelinger. Afdelingsmøderne gav anledning til en del drøftelser mellem administrationen og de pårørende, der oplevede at de ikke i beboer demokratiet havde mulighed for at støtte deres pårørende, hvis ikke de kunne sidde med til møderne.

Beboer demokratiet hviler på faste rammer i almenboliglovgivningen, herunder også regler om, hvem der må stemme og have indflydelse under de obligatoriske afdelingsmøder. Derfor kan det opleves som et mere formalistisk organ sammenlignet med for eksempel et bruger- og pårørenderåd. De formelle rammer for beboer demokratiet beskrives nedenfor.

I november 2023 sendte administrationen et opfølgende brev til beboere og pårørende på de pågældende plejecentre og botilbud, med løfte om at pårørendes mulighed for deltagelse i afdelingsmøderne og muligheden for at oprette afdelingsbestyrelser i de 8 boligafdelinger ville blive lagt op til politisk beslutning. Ligeledes har der været et tilbud om dialog, hvor dette har været efterspurgt.

Juridiske bemærkninger

Beboer demokrati i kommunale almene ældreboliger – indflydelse på drift

Reglerne vedrørende beboer demokrati i kommunalt ejede almene ældreboliger følger i hovedtræk reglerne for beboer demokrati i almene boligorganisationer og i selvejende institutioner, der udelukkende består af ældreboliger.

Almene ældreboliger dækker typisk over boliger på plejecentre for ældre og boliger på botilbud for borgere med handicap.

En kommunal almen ældrebolig afdeling består af et antal ældreboliger, hvor beboerne udøver deres beboer demokratiske rettigheder i forhold til afdelingens drift gennem beslutninger vedtaget på et afdelingsmøde, jf. driftsbekendtgørelsens § 4.

Beboer demokratiet er baseret på deltagelse i det årlige, ordinære afdelingsmøde, også kaldet budgetmødet, jf. almenboliglovens § 36. Mødet indkaldes i praksis således, at der tages stilling til budgettet i så god tid, at

huslejestigninger for det kommende år kan varsles senest tre måneder før ikrafttræden, ligesom det som udgangspunkt også er på det ordinære afdelingsmøde, at der vælges en afdelingsbestyrelse, jf. almenboliglovens § 19.

Ud over punktet om budgettet, der afspejler afdelingens driftsøkonomi det kommende år, og som skal være på dagsordenen, skal mødet også behandle spørgsmål om de overordnede rammer for evt. renoverings- og forbedringsarbejder i boligafdelingen, jf. almenboliglovens § 37. Derudover omfatter afdelingsmødets dagsorden årsregnskabet og husordensspørgsmål. Er der en bestyrelse, skal dagsordenen indeholde punkter om valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.

Udgangspunktet er, at samtlige lejere i afdelingen, disses ægtefæller eller hermed sidestillede personer i husstanden, har adgang til og stemmeret på afdelingsmødet. Hver husstand har som udgangspunkt 2 stemmer uanset husstandens størrelse.

Det obligatoriske afdelingsmøde indkaldes af administrationen, og dagsordenen udfærdiges i samarbejde med afdelingsbestyrelsen, hvor en sådan er valgt.

Hverken afdelingsmødet eller arbejdet i en eventuel afdelingsbestyrelse drejer sig således om andet end boligafdelingens drift, og er derfor ikke det forum, hvor beboernes hverdag, trivsel og aktiviteter skal drøftes. Disse forhold kan stadig drøftes i et bruger- og pårørenderåd eller tilsvarende samarbejdsorgan.

Derimod kan drøftelser i et bruger- og pårørenderåd ikke erstatte det obligatoriske afdelingsmøde efter almenboligloven.

Pårørendes deltagelse i de årlige afdelingsmøder

Udgangspunktet er, at

- det er muligt for en pårørende eller andre at deltage i et afdelingsmøde med taleret, hvis enten afdelingsmødet ved simpelt flertal på selve afdelingsmødet eller kommunalbestyrelsen forudgående træffer beslutning herom

Udgangspunktet for afholdelse af et afdelingsmøde er, at der indkaldes rettidigt til mødet, således at såvel beboere som eventuelt pårørende kan forberede sig til mødet.

Administrationen vurderer, at såfremt der er et ønske om at sikre pårørende taleret til afdelingsmøderne, bør muligheden gøres permanent gennem en overordnet politisk beslutning. Derved sikres, at det ikke er beboerne, der på de enkelte afdelingsmøder skal gennem en lidt kompliceret procedureproces.

Valg af pårørende til afdelingsbestyrelse, der hvor en sådan er nedsat

Udgangspunktet er, at

- pårørende og andre, som ikke er en del af beboernes husstand, IKKE kan vælges til en afdelingsbestyrelse
- hvis det ikke er muligt at vælge en afdelingsbestyrelse blandt beboerne i afdelingen, disses ægtefæller samt hermed sidestillede personer i husstanden, varetager kommunalbestyrelsen afdelingsbestyrelsens opgaver.

- Kommunalbestyrelsen har også mulighed for at udpege en afdelingsbestyrelse.

Særligt vedrørende kommunalbestyrelsens mulighed for at udpege en afdelingsbestyrelse

Det følger af almenboliglovens § 34, stk. 3., jf. § 43, stk. 1, at

Består afdelingen udelukkende af ældreboliger, der bebos af svage og plejekrævende beboere, og er der ikke valgt en afdelingsbestyrelse, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at afdelingsbestyrelsen udpeges af kommunalbestyrelsen blandt beboere, pårørende eller andre, der vil kunne varetage beboernes interesse. Dette finder tilsvarende anvendelse, hvis en afdelingsbestyrelse har nedlagt sit hverv, uden at en ny er valgt.

Det er helt centralt at understrege, at kommunalbestyrelsens udpegning af en afdelingsbestyrelse således er en mulighed, men ikke en forpligtelse. Det er ligeledes relevant at påpege, at en af kommunalbestyrelsen udpeget afdelingsbestyrelse skal følge almenboliglovgivningens regler.

Regeringens ældrereform

Regeringen har i januar udgivet sit udspil til en kommende ældrereform, med undertitlen ”Du bliver aldrig for gammel til at have det godt”, se bilag 1.

Administrationen har særligt hæftet sig ved, at det fremgår af Tema 3 i regeringens udspil, at kommunerne fra 1. januar 2025 får frihed til at etablere eller omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem, ’lokalplejehjem’.

De nye lokalplejehjem vil være kommunalt ejede og tænkes etableret i en selskabskonstruktion som skal styres af selvstændige, professionelle bestyrelser bestående af repræsentanter fra lokalmiljøet og det private erhvervsliv, som får eget ansvar for plejehjemmets økonomi og drift, ligesom det kan være relevant med ansvar for plejehjemmets bygningsdrift.

Administrationen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at afvente vedtagelse og implementering af den kommende ældrelov, og de ændringer af almenboligloven, som formentlig kommer til at følge som konsekvens af den nye ældrelov. Administrationen anbefaler derfor, at der ikke oprettes afdelingsbestyrelser på de almene plejecentre og botilbud.

Regelgrundlaget

I nærværende sag er der primært taget afsæt i almenboligloven – lovbekendtgørelse nr. 1343 af 23. november 2023, bekendtgørelse nr. 1642 af 7. december 2023 om drift af almene boliger mv. og vejledning nr. 4130 af 27. december 1996 om drift af almene boliger samt vejledning nr. 4035 af 5. marts 1997 om kommunale og amtskommunale almene ældreboliger.

Anbefaling

Administrationen anbefaler, at Social- og Sundhedsudvalget, træffer en generelt virkende beslutning for de 8 kommunalt ejede og administrerede almene plejehjem og botilbud, der giver pårørende til beboerne ret til at deltage med taleret på afdelingsmøderne, hvor blandt andet budgettet skal behandles samt at der ikke oprettes afdelingsbestyrelser i de 8 boligafdelinger, særligt i lyset af den kommende ældrelov.

Proces

Efter høring i Ældrerådet og Handicaprådet skal Social- og Sundhedsudvalget beslutte 1) om pårørende skal have mulighed for at deltage i det årlige afdelingsmøde med taleret og 2) om der skal gives mulighed for at oprette afdelingsbestyrelser på de kommunale plejecentre og botilbud etableret efter lov om almene boliger.

Økonomiske konsekvenser

Afholdelse af afdelingsmøder gennemføres af Ejendomsservice, Center for Ejendomme og Drift (pr. 1. juni 2024, Center for Trafik, Ejendomme og Drift) indenfor den nuværende ramme. Der er således som udgangspunkt ikke afledte udgifter.

Hvis Social- og Sundhedsudvalget beslutter at det skal være muligt at oprette afdelingsbestyrelser på de 8 boligafdelinger, vil dette give et ressourcetræk i både Center for Ældre (pr. 1. juni 2024, Center for Sundhed og Omsorg) og Center for Ejendomme og Drift (pr. 1. juni 2024, Center for Trafik, Ejendomme og Drift), som endnu ikke er afklaret.

Bilag

Regeringens ældreudspil, januar 2024

Punkt 8: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

- Dialogmøde med Social- og Sundhedsudvalget d. 3.6.2024, kl. 15,30 – 16,30.
Næstformanden samler punkter der fremlægges på mødet.
- Diverse henvendelser om deltagelse i debatter under Folkemødet.
- Ældrerådsvalg 2025, indledende drøftelser.

Punkt 9: Eventuelt

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Intet.

Næste møde 13.8.2023.

Punkt 10: Orientering til pressen

Beslutning Ældrerådet den 21-05-2024

Formanden orienterer pressen.